

საქართველოს გარემოს და ჯანმრთელობის ეროვნული სამოქმედო გეგმის შემუშავება 2016-2021წწ NEHAP-2

ნანა გაბრიაძე
გარემოს ჯანმრთელობის
სამმართველოს უფროსი
დკსჯეც

IMPACTS OUR HEALTH

People are exposed to risk factors in their homes, work places and communities through:

AIR POLLUTION
including indoors and outdoors

INADEQUATE WATER, SANITATION
and hygiene

CHEMICALS
and biological agents

RADIATION

OCCUPATIONAL

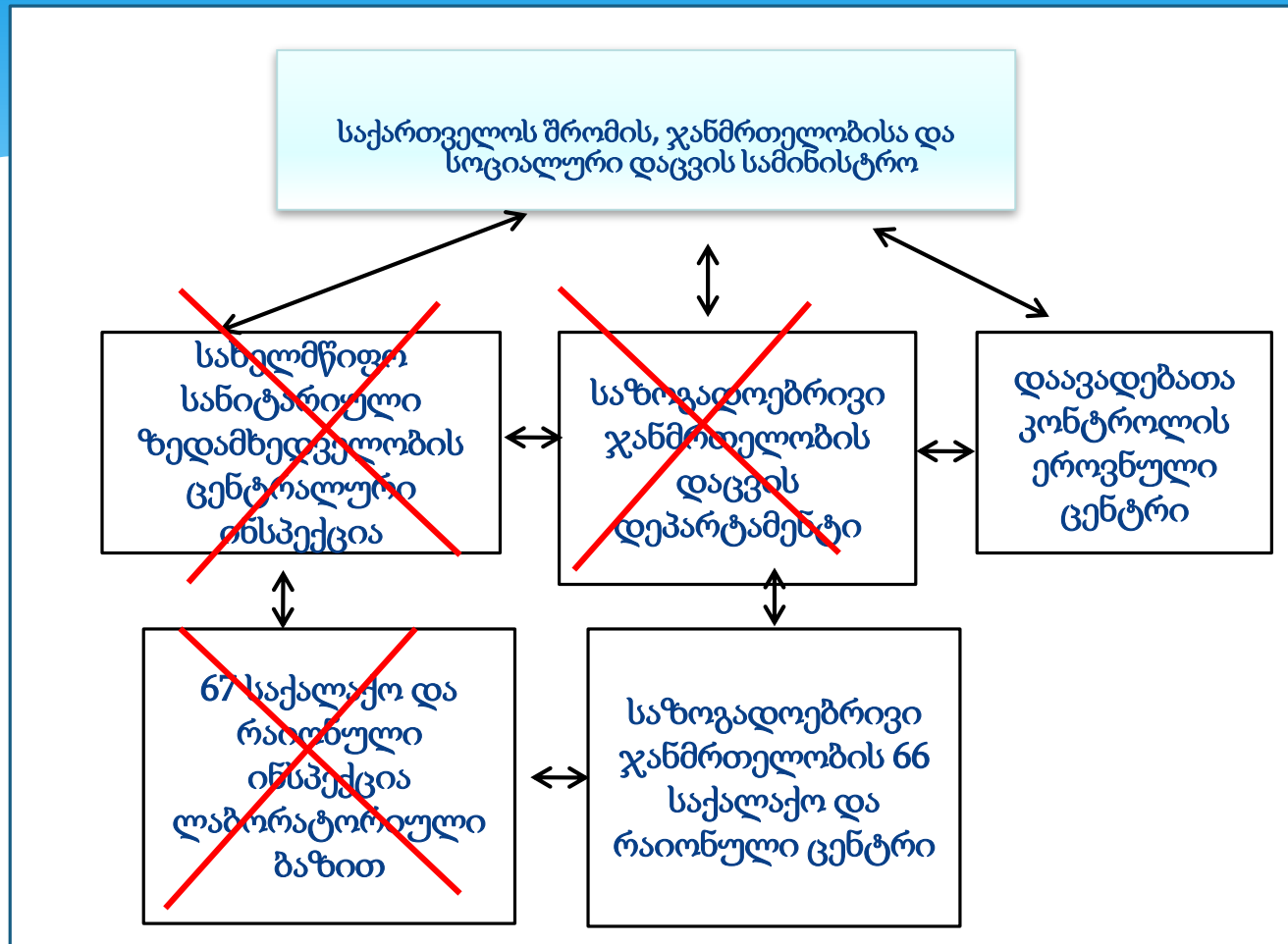
AGRICULTURAL PRACTICES
including pesticide-use, waste-water reuse

BUILT ENVIRONMENTS
including housing and roads

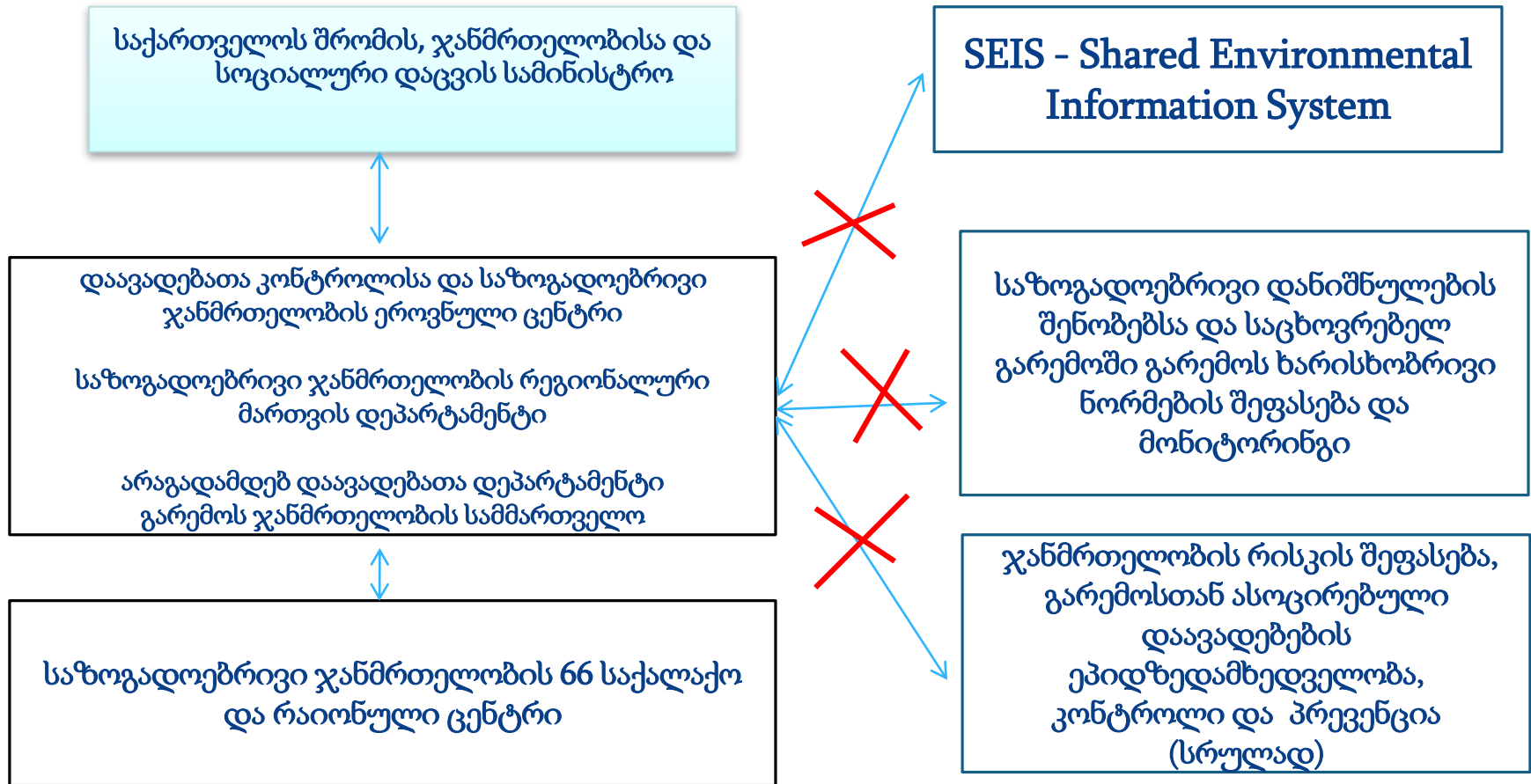
CLIMATE CHANGE

გარემოს ადამიანის ჯანმრთელობაზე ზემოქმედების შეფასების სისტემა 2007 წლამდე

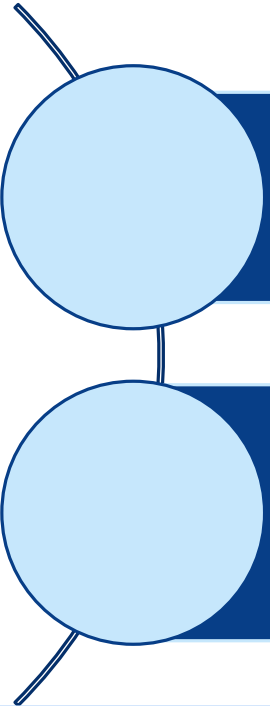
დღეს არსებული გარემოს ადამიანის ჯანმრთელობაზე ზემოქმედების შეფასების სისტემა

შესაბამისობა EU ასოცირების ხელშეკრულებასთან

- * კარი 6, თანამშრომლობის სხვა საკითხები
- * თავი 15, საზოგადოებრივი ჯანდაცვა, მუხლი 356
არაგადამდებ დაავადებათა პრევენცია და კონტროლი, ძირითადად ინფორმაციისა და საუკეთესო პრაქტიკის გაცვლა
- * მუხლი 357, საქართველო მოახდენს ეროვნული კანონმდებლობის დაახლოებას წინამდებარე შეთანხმების **XXXI დანართში** მითითებულ ევროკავშირის საკანონმდებლო აქტებთან და საერთაშორისო სამართლებრივ ინსტრუმენტებთან, ამავე დანართის დებულებების შესაბამისად
- * თავი 3 გარემოს დაცვა
- * თავი 4 კლიმატთან დაკავშირებული ქმედებები

ექსპერტული და ფინანსური მხარდაჭერა

ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის გარემოს და
ჯანმრთელობის ბონის ოფისი

NEHAP შესამუშავებლად დკსჯეც ბაზაზე შეიქმნა ეროვნული
სამუშაო ჯგუფი ყველა დაინტერესებული მხარის
მონაწილეობით

აქტივობები 2015-2018

შემუშავდა 7 გრძელვადიანი ამოცანა

გ-ა 1. საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის უზრუნველყოფა უსაფრთხო წყალსა და სანიტარიაზე ხელმისაწვდომობის გაუმჯობესების გზით, 2021წ.

გ-ა 2. გაზრდილი ფიზიკური აქტივობის უზრუნველსაყოფად ყოველდღიურ ცხოვრებაში ბავშვებისთვის და ახალგაზრდებისთვის

გ-ა 3. ჰაერის დაბინძურება

გ-ა 4. ქიმიური ნივთიერებების ზემოქმედებით გამოწვეული ავადობის პრევენცია

გ-ა 5. ჯანმრთელობის საკითხების ინტეგრირება კლიმატის ცვლილებების ადაპტაციისა და შერბილების პოლიტიკაში

გ-ა 6. "გარემოს ჯანმრთელობის" არსებული მ მართველობის სისტემის გაუმჯობესება საქართველოში

გ-ა 7. "გარემოს ფიზიკური ფაქტორების ზემოქმედების შემცირება

გრძელვადიანი ამოცანა 1:

საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის უზრუნველყოფა უსაფრთხო წყალსა და სანიტარიაზე ხელმისაწვდომობის გაუმჯობესების გზით 2021წ.

ს-ა1.1. სასმელი წყლის ხარისხისა და წყლით გადამდები დაავადებების ეფექტური ზედამხედველობის სისტემების ჩამოყალიბება 2018 წ.

ს-ა1.2. ქვეყნის მოსახლების ხარისხიანი და უწყვეტი სასმელი წყლით მომარაგების უზრუნველყოფა, რომელიც აკმაყოფილებს ეროვნულ და საერთაშორისო მოთხოვნებს

ს-ა 1.3. ქვეყნის მოსახლების ადექვატური სანიტარიით უზრუნველყოფა

ს-ა1.4. სასმელი წყლის, სანიტარიისა და ჰიგიენის (WASH) მდგომარეობის გაუმჯობესება სასწავლო-სააღმზრდელო, სამედიცინო დაწესებულებებში, სარეკრეაციო ტერიტორიების და ლტოლვილთა განთავსების ადგილებში

ს-ა1.5. საკანონმდებლო და ნორმატიული ბაზა, პოლიტიკა წყლის რესურსების, სასმელი წყალმომარაგების დაცვისათვის გადახედილია და განახლებულია 2018 წ.

გრძელვადიანი ამოცანა 2: ჯანსაღი და უსაფრთხო გარემოს ხელმისაწვდომობის გაუმჯობესება გაზრდილი ფიზიკური აქტივობის უზრუნველსაყოფად ბავშვებისა და ახალგაზრდებისთვის

ს-ა2.1. 2018 წლისთვის ასოცირების შესახებ შეთანხმების შესაბამისად კანონმდებლობის რელევანტურობის უზრუნველყოფა

ს-ა 2.2. 2016 წელთან შედარებით 2020 წლისთვის უსაფრთხო ფიზიკური აქტივობის უზრუნველსაყოფად ადექვატური შენობისა და აღჭურვილობის მქონე სკოლებისა და საბავშვო ბაღების წილობრიობის X%-ით გაზრდა

ს-ა 2.3. 2016 წელთან შედარებით 2021 წლისთვის სკოლების წილობრიობის გაზრდა, რომლებიც მიმდებარე ტერიტორიაზე უზრუნველყოფენ ბავშვების უსაფრთხო გადაადგილებას

ს-მ 2.4. 2016 წელთან შედარებით 2 020 წლისთვის საბავშვო ბაღებისა და სკოლების წილობრიობის გაზრდა, რომლებიც შეზღუდვებს არაჯანსაღი საკვების მიმართ ბავშვების ხელმისაწვდომობას და უზრუნველყოფენ სათანადო ჯანსაღ კვებას

ს-ა2.5. ზედამხედველობის სისტემის დაწესება 2018 წლისათვის, რომელიც შეაფასებს ბავშვთა ფიზიკურ აქტივობას, ბავშვთა ჭარბწონიანობასა და სიმსუქნეს, ტრამპელების ინციდენტობას

გრძელვადიანი მიზანი 3 - ატმოსფერული და შენობის შიდა ჰაერის დაბინძურების ზეგავლენა ბავშვების ჯანმრთელობაზე შეფასებულია და ხორციელდება ღონისძიებები მავნე ზემოქმედების შესამცირებლად

ს-ა 3.1 რელევანტური კანონმდებლობა ჰარმონიზებულია ასოცირების ხელშეკრულებით გათვალისწინებული მოთხოვნების შესაბამისად

ს-ა 3.2 საქართველოს დიდ ქალაქებში (თბილისი, ქუთაისი, რუსთავი, ბათუმი) ჰაერის ხარისხის მონიტორინგი ხორციელდება ევროკავშირის პროტოკოლის შ შესაბამისად 2021წ.

ს-ა 3.3. საქართველოს დიდ ქალაქებში (თბილისი, ქუთაისი, რუსთავი, ბათუმი) ჰაერის დაბინძურებისადმი მოსახლეობის ექსპოზიციისა დაჯანმრთელობის მდგომარეობაზე ზეგავლენის თაობაზე ინფორმაციის ხელმისაწვდომობა უზრუნველყოფილია 2020 წ.

ს-ა 3.4. გათბობისა და სავსების მზადების მიზნით შინამეურნეობებსა და ბავშვთა სასწავლო-სააღმზრდელო დაწესებულებებში გამოყენებული საწვავის (შემა, გაზი, ნავთი და სხვ.) წვასთან დაკავშირებული ჯანმრთელობის რისკები შეფასებულია 2021წ.

ს-ა 3.5. ბავშვზე ზრუნვის დაწესებულებები, საბავშვო ბაღები, სკოლები და საზოგადოებრივი თავშეყრის ადგილები თავისუფალია თამბაქოსაგან 2020წ.

ს-ა 3.6. ბავშვების ჯანმრთელობაზე ატმოსფერული და შენობის შიდა ჰაერის დაბინძურების ზეგავლენის შემცირების გეგმა ქალაქ თბილისისათვის მიღებულია 2020 წ.

გრძელვადიანი ამოცანა 4 - ქიმიური ნივთიერებების ზემოქმედებით გამოწვეული ავადობის პრევენცია

ს-ა4.1. რელევანტური კანონმდებლობა ჰარმონიზებულია ასოცირების ხელშეკრულებით გათვალისწინებული მოთხოვნების შესაბამისად

ს-ა4.2. საკანონმდებლო და სამოქმედო ჩარჩოს შემუშავება საშიშ ქიმიურ ნივთიერებებზე ინფორმაციის შეგროვებისა და გაზიარების მიზნით საქართველოში 2018 წ.

ს-ა4.3. რისკი ბავშვებზე მოქმედი საშიში ქიმიური ნივთიერებებისა სკოლებსა და საბავშვო ბაღებში შეფასებულია და შემცირებულია/აღმოფხვრილია 2020 წ.

ს-ა4.4. აზბესტით განპირობებული დაავადებების აღმოფხვრის ეროვნული პროგრამა შემუშავებულია და რელიზაცია ინიცირებულია 2017

ს-ა 4.5. ზემოქმედების რისკი საშიში ქიმიური ნივთიერებები სასამუშაო ადგილებზე (განსაკუთრებით სოფლად) გარემოში შეფასებულია და აღმოფხვრილი 2020 წ

ს-ა 4.6. საცხოვრებელ და სამუშაო გარემოში ორსული ქალთა საშიში ქიმიური ნივთიერებების ზემოქმედების შესამცირებლად ჩამოყალიბებულია დაცვის ეფექტური სისტემა 2021 წ.

გრძელვადიანი ამოცანა 5 - ჯანმრთელობის საკითხების ინტეგრირება კლიმატის ცვლილებების ადაპტაციისა და შერბილების პოლიტიკაში

ს-ა 5.1. კლიმატის ცვლილებებისადმი მოწყვლადობის, ჯანმრთელობაზე ზემოქმედებისა და ადაპტაციის (ჯანდაცვითი ასპექტების) შეფასება 2017 წ.

ს-ა 5.2. ეროვნული ჯანდაცვის ადაპტაციის სტრატეგიისა და სამოქმედო გეგმის შემუშავება დასრულება 2018 წლისთვის

ს-ა 5.3. კანონმდებლობის ჰარმონიზება UNFCCC-ის კონვენციის მოთხოვნებისა და ჯანმრთელობის გამოსავლების შეფასების გათვალისწინებით

ს-ა 5.4. ჯანდაცვის დაწესებულებების მიერ სათბური გაზების ემისიების წილის შემცირება ეროვნულ ემისიებში x%-ით 2020-წლისთვის (2016წ)

გრძელვადიანი ამოცანა 6.

"გარემოს ჯანმრთელობის" არსებული მმართველობის სისტემის გაუმჯობესება საქართველოში

ს-ა 6.1. გარემოს და ჯანმრთელობის სისტემის ინსტიტუციური გაძლიერება

ს-ა 6.2. დარგთაშორისი თანამშრომლობის გაძლიერება

ს-ა 6.3. საქართველოში NEHAP-ის განსახორციელებლად ადამიანური რესურსებისა და ინსტიტუციური შესაძლებლობების გაძლიერება

ს-ა 6.4. საერთაშორისო თანამშრომლობის გაძლიერება და ურთიერთობების გაღრმავება ჯანმოს-ს ევროპის გარემოს ჯანმრთელობის პროცესის ფარგლებში (ასოცირების ხელშეკრულება, „ჯანმრთელობა 2020“, SDGs-მდგრადი განვითარების მიზნები)

გრძელვადიანი ამოცანა 7:

გარემოს ფიზიკური ფაქტორების ზემოქმედების შემცირება 2021წ.

ს-ა 7.1. შემცირდა და თავიდან იქნა აცილებული ხმაურის ზემოქმედება ადამიანის ჯანმრთელობაზე 2021წ.

ს-ა 7.2. მაიონებელი გამოსხივების ზემოქმედების შემცირება 2021წ.

ს-ა 7.3. რადონის ზემოქმედების შემცირება მოსახლეობაზე

ს-ა 7.4. ულტრაიისფერი გამოსხივების ზემოქმედების რისკის შემცირება 2021

ს-ა 7.5. ელექტრომაგნიტური ველების ზემოქმედება შემცირება 2021

ს-ა 7.6. დამტკიცებულია საგანგებო სიტუაციებზე მზადყოფნისა და რეაგირების გეგმა

გმადლობთ ყურადღებისთვის !

